

specifikace: K projednání a rozhodnutí žaloby, kterou se žalující obchodní korporace domáhá proti žalovanému peněžitého plnění, a to na podkladě právního vztahu z prokury, která měla být udělena ze strany žalobkyně žalovanému (jako prokuristovi), je dána věcná příslušnost okresních soudů podle obecné úpravy obsažené v § 9 odst. 1 občanského soudního řádu.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

§ 450 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 645/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobkyně: **XY s.r.o., IČO XY**
zastoupená advokátem JUDr. Martinem Zikmundem
sídlem Šafaříkovy sady 2455/5, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **R. M.**

o zaplacení 975 000 Kč s příslušenstvím,

vedené u Okresního soudu v Chebu pod sp. zn. 12 C 115/2021, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou (respektive návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu - dále jen „žaloba“) doručitou Okresnímu soudu v Chebu (dále jen „předkládající soud“) dne 4. 3. 2021 domáhá po žalovaném zaplacení částky 975 000 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím. Uvedený žalobní požadavek žalobkyně odůvodnila mimo jiné tvrzeními o tom: že žalovaný byl jejím prokuristou v období od 12. 3. 2014 do 14. 11. 2018, že dne 12. 3. 2014 uzavřela se žalovaným dohodu o hmotné odpovědnosti, že žalovaný vybral z pokladny žalobkyně neoprávněně částku korespondující nárokované jistině, že se žalovaný zavázal uvedenou částku žalobkyni vrátit nejpozději do 31. 12. 2020 a že tak do dne sepsu žaloby neučinil.
- Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že dospěl k závěru, že není soudem věcně příslušným k projednání a rozhodnutí věci, když se podle jeho názoru jedná o spor podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. mezi členem orgánu obchodní korporace a obchodní korporací týkající se výkonu funkce prokuristy. Předkládající soud svůj závěr v daném ohledu odůvodnil § 454 zákona č. 89/2012 Sb., občanský

zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), podle kterého prokurista vykonává prokuru s péčí řádného hospodáře, a dále § 58 odst. 1 zákona č. 90/2021 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“), ve znění účinném do 31. 12. 2020, podle kterého ustanovení § 51 až 57 a pravidla tohoto zákona o nepřípustnosti konkurenčního jednání se použijí také na prokuristu; to platí přiměřeně pro prokuristu zmocněného podnikatelem, který není obchodní korporací.

3. Účastníci se k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu ve smyslu § 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř. ve stanovené soudcovské lhůtě nevyjádřili, proč se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemají námitek.
4. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
5. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
6. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně se v tomto řízení domáhá po žalovaném nárokovaného plnění na podkladě vztahu z prokury, která měla být udělena ze strany žalobkyně žalovanému (jako prokuristovi).
7. Žalobkyní vymezený předmět řízení - jenž je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) - proto předurčuje povahu tohoto sporu, a to jako sporu mezi obchodní korporací (ve formě společnosti s ručením omezeným podle § 1 odst. 1 a 2 ZOK) a prokuristou z udělené prokury (§ 450 a násl. o. z.).
8. Prokura - a to jak podle úpravy obsažené v § 14 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013, tak i podle korespondující úpravy účinné od 1. 1. 2014 (obsažené v § 450 a násl. o. z.), je upravena jako zvláštní plná moc, která se upíná k provozu obchodního závodu (do 31. 12. 2013 provozu „podniku“). Naproti tomu orgánem žalobkyně - jako obchodní společnosti ve formě společnosti s ručením omezeným - mohou být pojmově (§ 167 a násl. ZOK) pouze valná hromada, jednatele a dozorčí rada.
9. Prokurista tedy není orgánem žalující obchodní korporace a na uvedené skutečnosti nemůže ničeho změnit ani (předkládajícím soudem zmiňovaná) skutečnost, že prokurista má zákonnou povinnost vykonávat prokuru s péčí řádného hospodáře (§ 454 o. z.), a ani znění § 58 odst. ZOK ve znění účinném do 31. 12. 2020.
10. Lze tedy uzavřít, že k projednání a rozhodnutí této věci není dána věcná příslušnost krajských soudů, a to nejen podle (soudem I. stupně uvažovaného) § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. (když se nejedná o spor vyplývající z výkonu funkce člena orgánu obchodní korporace, anebo výkonu funkce jejího likvidátora), ale ani podle jiného speciálního zákonného ustanovení, a proto - když je namíste aplikovat obecnou úpravu věcné příslušnosti okresních soudů ve sporném občanském soudním řízení, která je obsažena v § 9 odst. 1 o. s. ř. - nadřízený soud rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. způsobem uvedeným ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 6. října 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu

